

Повномасштабна фаза війни РФ проти України у 2022 році спричинила великі соціальні **зміни в українському суспільстві**, які стосуються, зокрема, й ґендерної рівності та збалансованої участі жінок та чоловіків у суспільно-політичних процесах.

Збройна агресія викликала масове переміщення людей, смерті, руйнування інфраструктури, падіння економіки та інші незліченні негативні наслідки. З іншого боку, війна призвела до **внутрішньої консолідації та самоорганізації суспільства**.

В усіх сферах життя зросла громадська активність жінок – насамперед у діяльності громадських формувань, волонтерському русі, благодійництві.

ВИКЛИКИ для забезпечення ґендерно збалансованої участі в політичних процесах

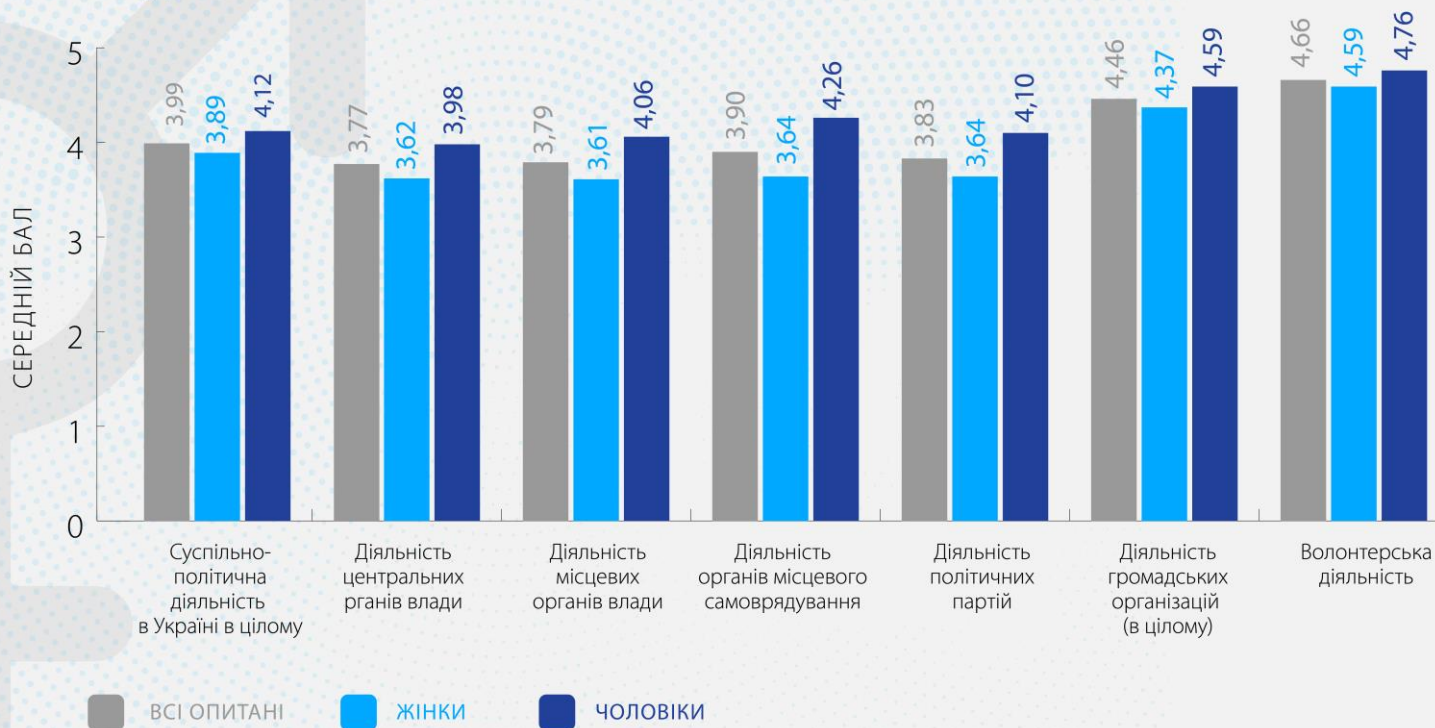
- Досягнення ґендерного балансу в ЦОВ
- Досягнення ґендерного балансу в органах місцевої влади та ОМС
- Підтримка ґендерного балансу у громадській діяльності та волонтерському русі
- Економічна спроможність як фактор збалансованої політичної участі жінок та чоловіків.
- Вплив внутрішнього переміщення. Воз'єднання родин
- Впровадження ґендерно орієнтованих підходів щодо реабілітації жінок та чоловіків – військовослужбовців та ветеранів.
- Множинна дискримінація
- Подолання наслідків воєнних злочинів РФ

У вересні-грудні 2022 р. було проведене експертне опитування **«Гендерна рівність та збалансована політична участь і представництво жінок та чоловіків у суспільно-політичних процесах в Україні у повоєнний період: виклики та перспективи»**.

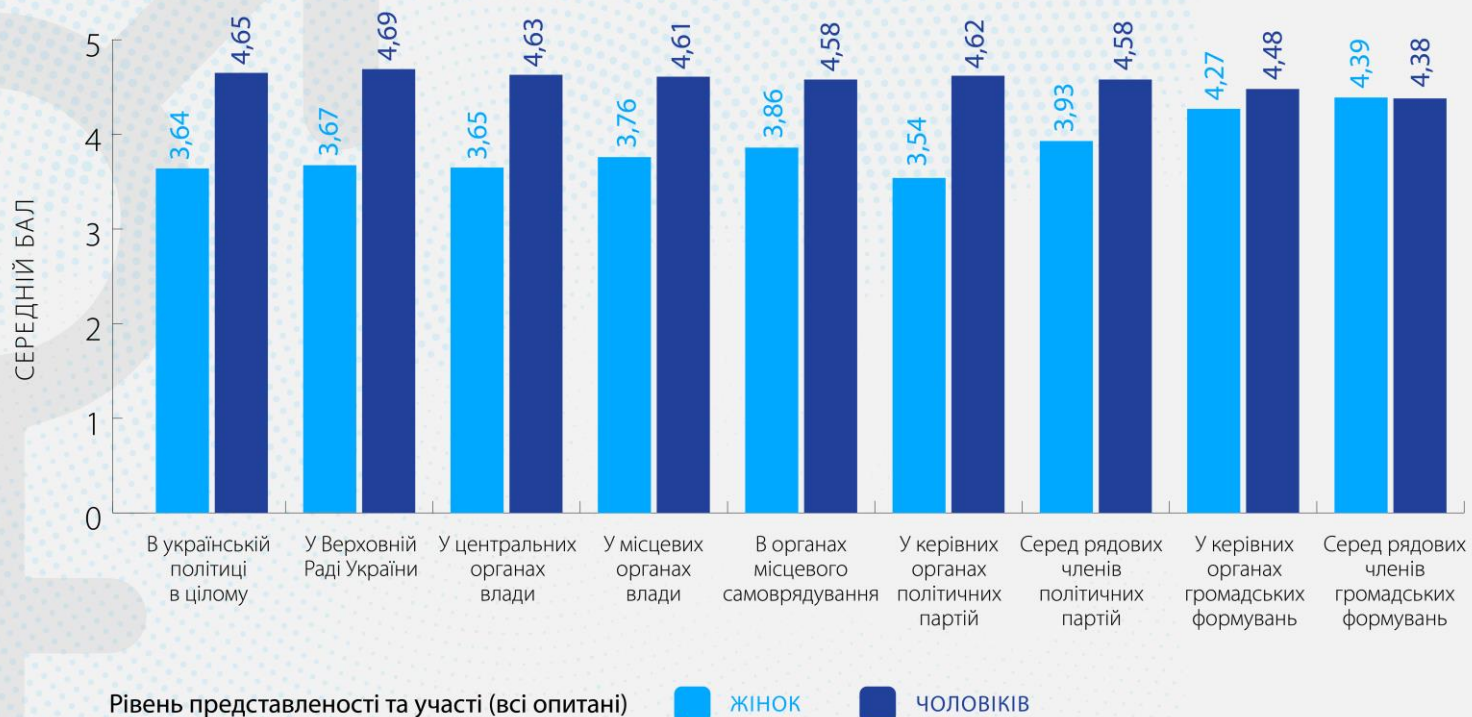
РІВНІСТЬ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК У СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Як Ви вважаєте, наскільки в теперішній час в Україні (в умовах воєнного часу) в цілому дотримується рівність прав та можливостей чоловіків і жінок у суспільно-політичній діяльності?

РІВЕНЬ ПРЕДСТАВЛЕНОСТІ ТА УЧАСТІ ЧОЛОВІКІВ ТА ЖІНОК НА РІЗНИХ РІВНЯХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Як Ви вважаєте, наскільки достатнім є теперішній рівень представленості та участі чоловіків та жінок у таких сферах суспільно-політичної діяльності?

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ВІДМОВУ ЖІНОК ПРОДОВЖУВАТИ ПОЛІТИЧНУ КАР'ЄРУ

Чи погоджуєтесь Ви з тим, що жінки-політики частіше відмовляються від продовження політичної кар'єри порівняно з чоловіками-політиками у зв'язку з обставинами, що виникли під час війни?

% ВІД КІЛЬКОСТІ ЕКСПЕРТІВ,
 ЯКІ ВІДПОВІЛИ НА ЗАПИТАННЯ

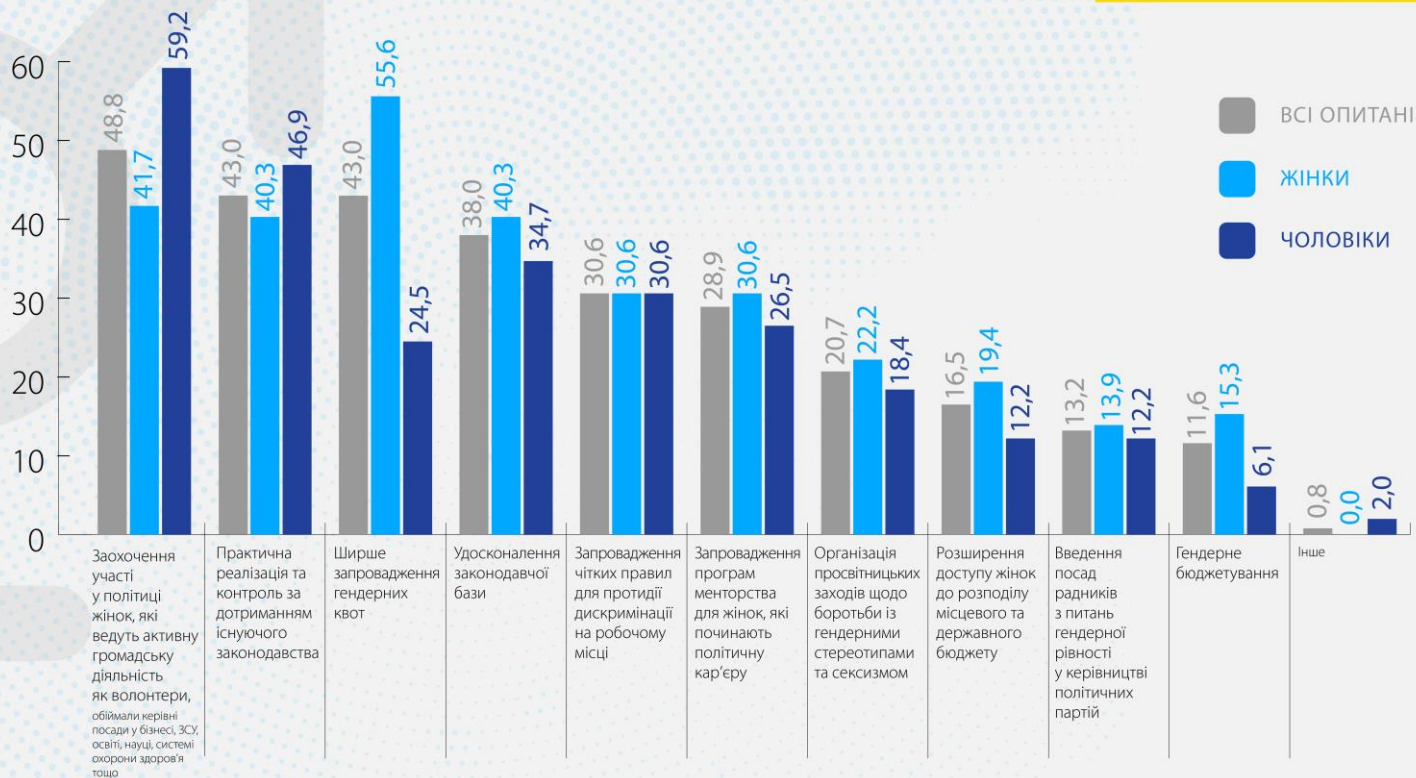

■ ТАК ■ НІ

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ЖІНОК НА УЧАСТЬ У ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ ТА ПРИЙНЯТТІ СУСПІЛЬНО ЗНАЧУЩИХ РІШЕНЬ

Як, на Вашу думку, може бути найбільш ефективно забезпечена реалізація права жінок на участь у державному управлінні та прийнятті суспільно значущих рішень? Можна обрати до трьох варіантів відповіді

% ВІД КІЛЬКОСТІ ЕКСПЕРТІВ,
ЯКІ ВІДПОВІЛИ НА ЗАПИТАННЯ

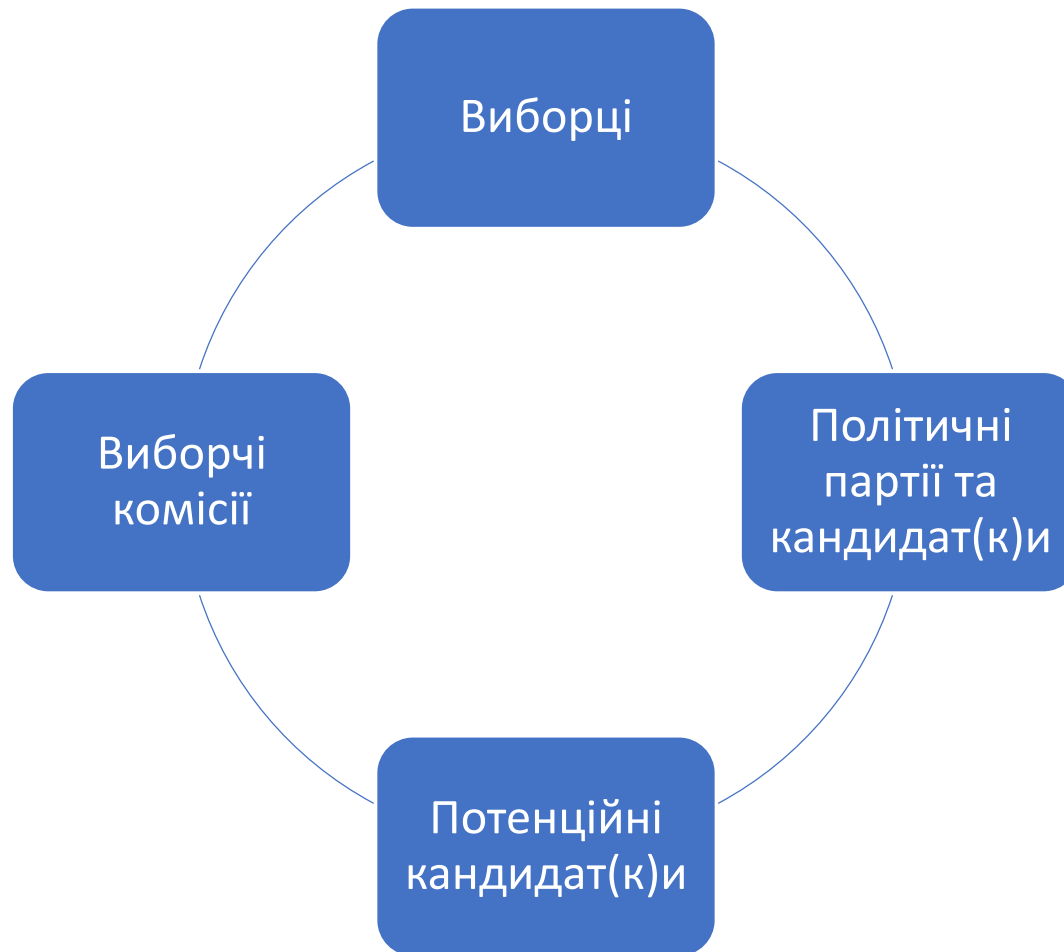

Ключові знахідки

- Зміна існуючого рівня представництва жінок і чоловіків можлива лише після припинення дії воєнного стану та проведення виборів. Необхідного паритетного представництва у суспільно-політичному житті все ще не досягнуто.
- Зусилля стейкхолдерів мають бути направлені на збереження існуючої системи позитивних заходів (у т.ч. гендерних квот) та її удосконалення.
- В Україні в цілому існує необхідне законодавство в галузі гендерної рівності, зокрема у суспільно-політичній сфері. Проте існує проблема належної його практичної реалізації.
- Рівень обізнаності у питаннях забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків серед представників суспільно-політичної сфери є недостатнім.
- Існує «стіна» між середовищем експертів у сфері гендерної рівності та середовищем представників влади, особливо на місцевому рівні.

Ключові знахідки

- Інклюзивність суспільно-політичних процесів у післявоєнному суспільстві залежатиме багато у чому від позиції політичних партій.
- Важливим параметром ситуації у сфері забезпечення рівних прав та можливостей чоловіків та жінок є економічна ситуація, зокрема економічна спроможність жінок.
- Реабілітація, психологічна та соціальна допомога постраждалим – необхідна й важлива складова ґендерно орієнтованої політики у воєнний час та в період післявоєнного відновлення.
- Роль громадських, волонтерських організацій та місцевої влади є ключовою у подоланні негативних наслідків дискримінації та у впровадженні програм відновлення в громадах, у безпосередньому контакті із людьми.

Виклики і позитивні аспекти Щодо виборців

Зберегти: існуючі просвітницькі програми та медіа кампанії, зокрема щодо історій успіху жінок на представницьких посадах та у сфері управління, інформування для ВПО щодо можливостей голосування.

Впровадити: нові просвітницькі програми, гендерно-чутливі освітні курси, кампанії в медіа, нові канали комунікації, залучати нових лідерів думок до адвокації, доступну інфраструктуру для голосування (в Україні та за кордоном)

Усунути: упереджене сприйняття кандидатів і кандидаток; недоступність інформації та інфраструктури; популізм, підкуп виборців, використання адміністративного ресурсу; кібербулінг, «чорний PR»

Виклики і позитивні аспекти

Щодо потенційних кандидатів та кандидаток

Зберегти: законодавство, яке сприяє громадянській активності; інформаційно-просвітницькі кампанії; об'єднання, які відстоюють цінності рівності в суспільно-політичному житті.

Впровадити: доступну інфраструктуру;
тренінгові центри та навчальні програми для майбутніх кандидатів та кандидаток, менторські програми, обмін досвідом між діючими депутатками та потенційними кандидатками;
перегляд діючого законодавства щодо «цензу осілості»; аналітичні дослідження щодо перешкод участі жінок у виборах та факторів, які сприяють успіху

Усунути: стереотипи, насильство та сексизм проти політично активних жінок; неоплачувана праця депутатів та депутаток місцевих рад

Виклики і позитивні аспекти

Щодо політичних партій, кандидатів та кандидаток

Зберегти: законодавчо закріплені гендерні квоти, просвітницькі кампанії, бюджетне фінансування політичних партій за дотримання гендерних квот.

Впровадити: етичні кодекси поведінки в політичних партіях, гендерний аудит партій та гендерні квоти у керівних органах партій;
фінансування за дотримання гендерної квоти за умови виконання квоти після встановлення результатів виборів, спрямування такого фінансування на гендерні програми в партіях, його збільшення до 15%;
скасування механізму застави в громадах до 10 тис. виборців; демократизація процесу висунення

Усунути: сексизм, упередження та дискримінацію, формальне впровадження «жіночих крил»

Виклики і позитивні аспекти

Щодо членів та членкинь виборчих комісій

Зберегти: навчання, оплата праці за рахунок бюджетних коштів, трудові та соціальні гарантії.

Впровадити: підвищення престижу роботи у виборчих комісіях, впровадження «кодексу поведінки», професіоналізація та створення спільноти, підвищення соціальних гарантій та рівня оплати праці, впровадження інклюзивних підходів, заходи безпеки.

Усунути: зайву бюрократизацію діяльності виборчих комісій, стереотипи, політичну залежність

ПОДАЛЬШІ КРОКИ

Оновлення підходів до проведення виборів.

Вибори можуть бути проведені лише після завершення війни, припинення бойових дій та скасування воєнного стану.

Удосконалення та адаптація виборчого законодавства з урахуванням нових пост-воєнних реалій.

Розумне пристосування чи оновлення інфраструктури для забезпечення її доступності для людей із інвалідністю, кількість яких прогнозовано зростатиме.

Удосконалення законодавчого механізму ґендерних квот.

Проведення широких просвітницьких кампаній для різних цільових аудиторій для забезпечення інклюзивності та уникнення можливих соціальних конфліктів.

Дослідження щодо прогнозованих змін в суспільно-політичному житті країни у пост-воєнний період.

Дякую за увагу!